Διάβασα για σας...

Νίκου Ορφανίδη «Αλυπίου μάρτυρος φανέρωσις»

(Λευκωσία, Ακτή 2011, σελ. 73-77)

...Όταν ήλθαν στο φως τα λείψανα των μαρτύρων εκείνων της εισβολής, ταραχή και οργή και παράπονο. Έτσι, ένα πρωί, ξεκίνησαν οι εκσκαφείς, διέσχισαν τον κάμπο της Μεσαορίας, έφτασαν στο Παλαίκυθρο. Την πατρίδα του αγίου Δημητριανού, που γεννήθηκε στη χαμένη, από αιώνες, πολίχνη που λεγόταν Συκά. Έφτασαν εκεί, κοντά στήν κοίτη του Πεδιαίου. Σε κάτι ξεχασμένες αυλές. Ήλθαν, έτσι, στο φως οι μάρτυρες του Παλαικύθρου. Ολόκληρες οικογένειες, που ξεκληρίστηκαν τις μέρες της εισβολής. Βρέθηκαν αγκαλιασμένοι σε κοινό, σε ομαδικό τάφο. Γονείς και παιδάκια. Κι αυτό έγινε μια και δυο και τρεις φορές. Η κηδεία της τρίτης στη σειρά ξεκληρισμένης οικογένειας του Παλαικύθρου έγινε μια Κυριακή του Μαΐου. Εαρινή και Αναστάσιμη. Στις 10 Μαΐου του 2009. Κυριακή του παραλύτου.

Έπιασα να ψάχνω τα σχετικά δημοσιεύματα. Οι αφηγήσεις συγκλονιστικές. Τριάντα πέντε τόσα χρόνια μετά, τα παιδάκια που έγιναν άντρες, μεσήλικες πια, αφηγούνται όσα έζησαν και συγχωρούν, ορθοδόξως και χριστιανικώς, τους φονείς. Τους δολοφόνους της οικογένειάς τους. Που ξεκληρίστηκε αναπάντεχα, στις 17 Αυγούστου του 1974. Αλλά και πάλι, 17 Αυγούστου, εορτάζει ο όσιος Αλύπιος, ο αγιογράφος.

«Κοιτάζοντας πέρα από το θάνατο», ο τίτλος τού δημοσιεύματος. Σκέφτηκα να αντιγράψω, όσα ο τύπος αναφέρει και περιγράφει, μαζί με όσα εκείνα τα παιδιά που επέζησαν, εξομολογούνται και διηγούνται.

«Η σφαγή του Παλαικύθρου αναβιώνει τις μακάβριες μνήμες της τουρκικής εισβολής, με την κηδεία, έπειτα από 35 ολόκληρα χρόνια, των λειψάνων των πέντε από τά έξι μέλη της οικογένειας Σουππουρή, που δολοφονήθηκαν τόν Αύγουστο του 1974 από νεαρούς Τουρκοκυπρίους».

Τι γυρεύει, τώρα, ο μάρτυς Αλύπιος σ' αυτήν όλη την υπόθεση της σφαγής στο Παλαίκυθρο; Μα ο μάρτυς Αλύπιος, ο λίθω την κεφαλήν συντριβείς και τελειωθείς, είναι μαζί με όλους αυτούς τους μάρτυρες του Χριστού. Ένας από αυτούς είναι. Που μαρτύρησαν, που εσφαγιάσθησαν, όπως εσφαγιάσθησαν, τελειωθέντες μέσα στον καταιγισμό των πολυβολισμών και των πυροβολισμών, εκείνο το πρωινό του Αυγούστου, μέρες της μεγάλης εορτής της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, στο Παλαίκυθρο. Μέσα στο πάθος και την παράνοια και τη λύσσα και το μίσος. Την οργή. Ο άγιος Δημητριανός, επίσκοπος Χύτρων και Κυθρών, τους υποδέχτηκε στις πύλες του παραδείσου. Φρόντισε να παρευρίσκεται στην κηδεία τους, 35 χρόνια μετά το μαρτύριο και την τελείωσή τους, στη Λευκωσία.

Γυρίζω και πάλι στον Άγιο Μάρτυρα του Χριστού Αλύπιο. Αυτόν τον μοναχό, που έφυγε, που ετελειώθη εν Χριστώ, εκείνες τις μέρες του κατατρεγμού στην Κυθρέα, όταν οι πειρατές, οι επιδρομείς εκείνοι Σαρακηνοί, εισέβαλαν ξαφνικά στα χωριά μας. Όταν μπήκαν θηριώδεις στην Κυθρέα, με φωνές, αρπάζοντας και λεπλατώντας και τρομοκρατώντας και σκοτώνοντας. Έτσι ήταν, που έπειτα εισήλθαν με λύσσα στο μοναστήρι του Αγίου Αντωνίου, όπου εγκαταβίωναν, τότε, σαράντα και πλέον μοναχοί. Κι ανάμεσά τους ο μοναχός Αλύπιος, νέος τότε, όπως έρχεται σήμερα στον ύπνο μου, με το χοντρό του ράσο, τό θλιμμένο βλέμμα του, μιλώντας για τα λείψανά του, που θα βρούμε υπό βροχήν.

Βλέπω τους πειρατές, να μπαίνουν στο μοναστήρι, σπάζοντας την πόρτα. Ή μάλλον κτυπώντας τόσο δυνατά, με αγριότητα και φωνές, έτσι που οι μοναχοί αναγκάζονται νά ανοίξουν. Οι μοναχοί να ψάλλουν. Ήδη από ώρες έκαναν δέηση στον Κύριο, με κλάματα, με θρήνους, με δάκρυα στα μάτια, μήπως και σωθεί η πατρίδα τους, που μήνες τη λεπλατούσαν και την κατέστρεφαν οι άπιστοι μουσουλμάνοι. Ολονύχτιες ήταν οι δεήσεις και οι προσευχές για τη σωτηρία του τόπου. Όπως τις ακούμε και σήμερα. Απαράλλαχτες. Ακούω ξανά τη δέησή τους. Που φτάνει ψηλά, ως τον ουρανό. Που ακουμπά, ως τη ρίζα του βουνού απέναντι.

«Επάκουσον ημών, ο Θεός, ο Σωτήρ ημών, η ελπίς πάντων των περάτων της γης και των εν θαλάσση μακράν, και ίλεως, ίλεως γενού ημίν, Δέσποτα, επί ταις αμαρτίαις ημών και ελέησον ημάς. Ελεήμων γαρ και φιλάνθρωπος Θεός υπάρχεις και σοι την δόξαν αναπέμπομεν, τω Πατρί και τω Υιώ και των Αγίω Πνεύματι, νυν και αεί και εις τους αιώνας των αιώνων».

Οι ώρες δραματικές. Συγκλονιστικές. Πόνος και οδύνη πλημμυρίζουν τις ψυχές όλων. Οι ικεσίες σπαρακτικές. Οι πειρατές εισέρχονται με βία, σπάζουν, αρπάζουν, οι μοναχοί διασκορπίζονται, χάνονται στη ρεματιά δίπλα, άλλοι ανεβαίνουν στο βουνό, τρέχοντας, μόνο ο μοναχός Αλύπιος παραμένει, για να λάβει τον στέφανο του μαρτυρίου.

Ο μοναχός Αλύπιος, ο κατά κόσμον Παύλος, ο υποτακτικός και φίλος του αγίου Δημητριανού, από την κωμόπολη των Κυθρών, εκ Κυθρέας, λοιπόν, και αυτός, παραδίδεται στα χέρια των απίστων, που τον κτυπούν με λύσσα, και τον οδηγούν στο θάνατο.

Έξω είναι ένα πηγάδι. Για τις ανάγκες του μοναστηριού. Γεμάτο νερό είναι το πηγάδι. Αφού τον κτυπούν με τα μαχαίρια τους, τον ρίχνουν μέσα και μετά το κλείνουν με πέτρες. Πέτρες τεράστιες του βουνού. Το λείψανό του έμεινε εκεί.

'Οταν ήλθε πίσω ο άγιος Δημητριανός, το ανέσυραν, το ξέπλυναν και το κήδευσαν με τιμή και ευλάβεια θρησκευτική. Από τότε υπήρχε η αίσθηση το αγιασμού του μάρτυρος του Χριστού Αλυπίου...